

سرمقاله

چگونه میتوان عدالت اجتماعی را تامین کرد؟
 از بررسی جوامع اشکار میشود که جوامع بشری مراحل مختلف خود را پیموده است در هر مرحله تاریخ انسانها ضرورت به درکی تاریخ خود و جهان دارند زیرا آهنگی نیرو مند ترین قوه محرکه برای بهره گیری و انکشاف جامعه است. جامعه که درک از تاریخ و رویدادهای تاریخی نداشته باشد. مبارزای پدیده های نو و کهنه را که بصورت منطقی آن که مثبت و ضبط تاریخ میباشد نخواهد شناخت. این رشدی بزرگ است برای نهضت های فکری که حوادث تاریخی را درک کند و همان گونه با کاروان تمدن در حرکت باشد. جامعه که از حوادث جهانی بی خبرمانده از حرکت با کاروان تمدن عقب مانده اند چنانچه جامعه شرقی اسلامی مانند افغانستان نتوانسته از جریان های تاریخی با خبر باشد عقب مانده است محدودیت ابزا کار در افغانستان نتوانسته انکشاف کند جنگ های داخلی بین گروپ های مختلف سیاسی اخیر تکامل جامعه را بارکود مواجه ساخته است.

اکنون که شرایط به طوری نسبی مساعد است وظیفه کسانی است که جامعه پی را که بارکود مواجه است با کاروان تمدن رسانیده و همگام به ان به حرکت در آورند. و بر اساس واقعیت های عینی امروزی جامعه بادر نظر داشت رعایت عنعنات و ارزش ها ملی و اسلامی پلان ارتقاعی عرصه های حیاتی مهم را پی ریزی نمایند. زیرا تعلیم و تربیه کیفیت است که لوازم پیشرفت تسهیلات را در مشاغل مختلف فراهم می کند. از این رو بر سازنده گان جامعه نوین افغانستان ضرورت است که با سازی و نو سازی را بر مبنای عدالت اجتماعی و اعاده حقوق همه افراد در مرکز و لایات کشور آغاز نماید به خصوص در عرصه تعلیم و تربیه که ستون فقرات جامعه است. اگر ستون فقرات جامعه انحرافی داشته باشد پس جامعه دچار مشکل گردیده زیرا وضع اجتماعی و سیاسی کشور خیلی پیچیده و مغلق بوده ایجاب می نماید که بادرایت کامل در این راستا گام برداشت.

باید زمینه تعلیم و تربیه و تحصیلات را برای فرزندان افغان بدون استثناء بصورت مساوی و عادلانه میسر شود در حالیکه در ولایات غربی هیچ اثر فعالیت های باز سازی و نو سازی وجود ندارد.

مردم این ولایات به باز سازی و نوسازی علاقمندی دارند و در عین زمان سخت متاثر و مایوس از این ناحیه می باشند پس لازم است که پلان های باز سازی و نو سازی یکسان در تمام نقاط کشور بدون در نظر داشت هیچ گونه تبعیض و تعصب سمنی و منطقی مطابقت به اعلامیه حقوق بشر عیار گردد.

از یکطرف ضرورت های عینی جامعه مرفوع می گردد و از طرف دیگر عدالت اجتماعی تامین می شود. باید در همچو عرصه ها توجه صورت گرفت شود.

متعلیمین نهایت عزیز از شروع مکتب یا از ابتدایی پا گذاشتن به عرصه تعلیم و تربیه به این تصور و اندیشه که روزی مکتب و این دوره تعلیمی را به پایان برسانیم و در امتحان کانکور بتوانیم نتایج ثمر بخش و قابل قناعت بدست آورده و به پوهنخی دلخوا خود را یافته و در یک بخش خاص تخصص بگیریم. امسال هم مانند سال های گذشته با ختم سال تعلیمی و فرارسیدن سرمای زمستان امتحان کانکور در ولایات سرد سیر به شمول ولایت غور برگزار گردید که در این امتحان به تعدادی 500 تن از فاروغین صنوف دوازدهم اشتراک نمودند که این تعداد در مقایسه به سال های گذشته چشم گیر و قابل لمس است. بعد از بوجود آمدن تحولات جدید ساختاری در نظام و حکومت و با توجه به اینکه این نظام و حکومت برای تعلیم و تربیه ارزش خاص قابل بوده و زمینه های تعلیمی را برای تمامی اقشار جامعه فراهم نموده علاقمندان و اشتراک کننده گان با گذشت هر سال به تعدادی شان اضافه می شود. جوانان باید این فرصت را از دست نداده و با اشتراک خود در کانکور و تحصیل در یک بخش مصدر خدمت برای جامعه خود گردند. دست اندر کاران ماهنامه اندیشه جوان موفقیت ها فراوان را برای تمامی اشتراک کننده گان این آزمون بزرگ خواسته و خواهان است.

- در این شماره می خوانید
- معرفی مولانا
 - سرگرمی ها
 - غزل
 - مستوره غوری
 - ثروتمندترین مردان دینا
 - سخنان سودمند
 - لبخند

مولانا جلال الدین بلخی

مولانا جلال الدین بلخی

مولانا جلال الدین محمد فرزند سلطان العلماء بهاولدین محمد بن حسین الخطیبی از بزرگترین شعرای متصوف میباشد. که در سال 604 هجری در بلخ بدنیا آمده است. که برابر است به زمان سلطان محمد خوارزم شاه. که پدرش نوه دخترتاری علاوالدین خوارزم شاه بوده از فضایی عصر خود بوده اولین تعلیم و تربیت و ارشاد و هدایت مولانادر نزد پدرش بود وبعد از آن نزد سید برهان الدین محقق ترمزی از شاگردان پدرش کسب علم نموده است. مهمترین اثر مولانامثنوی معنوی وی میباشد که در آن شرح بسی از آیات قرآن شریف و اخبار و احادیث را بیان میکند وبعد از مثنوی مولانا مجموعه غزلیات اوست که بنام دیوان شمس تبریزی یاد میشود. گذشته از مثنوی و غزلیات کتاب مثنوی بنام فیه مافیه نیز دارد.

مولانا در سال 672 هجری بعد از مرضی در پنجم جمادی الاخر در روز سه شنبه از جهان رحلت نمود و در آرمگاه پدر خویش بهاولدین به خاک سپرد شد.

نمونه از مثنوی معنوی

بشنواز نی چون حکایت میکند از جدایی هاشم کایت میکند
 کز نیستان تاملرا ببریده اند از نفیرم مرد وزن نالیده اند
 سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تابگویم شرح درد اشتیاق
 هر کسی کودور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش
 من بهر جمعی نالان شدم جفت بدحالان و خوشحالان شدم
 هر کسی از ظن خودش یار من از درون من نجست اسرار من
 سر من از ناله من دور نیست لیک چشم و گوش را آن نور نیست
 تن زجان و جان زتن مستور نیست لیک کسرا دیده جان دستور نیست
 آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد
 آتش عشقست کاندرنی فتاد جوشش عشقست کاندنمی فتاد
 نی حریف هر که از یاری برید پردهها اش پرده های ما درید
 همچو نی زهری وتر باقی که دید همچونی دمساز و مشتاقی که دید

مستوره غوری

مستوره غوری یکی از زنان سخنسرای قرن 13 هجری است که دیوان کامل بنام « تحفته العاشقین و مفرح المسلمین » از خود به جای گذاشته است. این دیوان نزدیک به 3500 بیت را در برمی گیرد.

نام اصلی وی « حور النساء » بوده و پدر اش میر سید اعظم نام داشته است حور النساء در سال 1211 هجری در قریه پرچمن ولایت غور افغانستان تولد شده و تا پایان عمر در آنجا به سر برده است. وی به لقب « بی بی سفید پوش » نیز معروف بود. مستوره غوری هیچ گاه ازدواج نکرده و عاقبت در سال 1245 هجری در سن 34 سالگی وفات یافت و در زاد گاهی خود بردارمنه کسوی بنام « زور » به خاک سپرده شد.

غزل

بتی دارم که بانازو ادا گیسورها کرده
 میان چون نیشکر بسته دهان چون غنچه وا کرده
 فرو هشته نقاب از رو مکحل کرده دو جادو
 کشیده و سمه برابر و سرا انگگشتان حنا کرده
 پری روی جفا جوی بسان خویش بد خوی
 به تیری غم زده هندویی چه خون ریزی به پا کرده
 بحال عاشقی مسکین جفا چندان نمی گردد
 به سان مردمک گویا دورون دیده جاکرده
 به جال عاشق مسکین جفا چندان چرا داری
 که مسکین عمر خود را بر سری کوی وفا کرده
 فلک بوی ندارد از مروت ای پری پیکر
 ویا دوران نصیب من غم ورنج و جفا کرده
 بگومستوره این دینا نباشد جای آسایش
 وگرنه این مریم از چه روجا در سما کرده

سرگرمی

9 8 7 6 5 4 3 2 1

افقی

- 1- نام سلطان غوری
- 2- نفس و ولایت
- 3- یکی از ارکان حج
- 4- دران صورت میگیرد. مجموعه ممالک
- 5- 4- شراب نوع
- 6- 5- از اعضای تنفسی است. تظاهر
- 7- 6- نام جایست در روسیه و هم جنگ است. پایان کوه
- 8- 7- رهب و وحشت حیوانات
- 9- 8- باخبر. در اختیار داشتن
- 9- 9- پارسا. گندم به پشتو

سخنان سودمند

- سه چیز سرمایه جوانمرد است. سخاوت، مروت، شجاعت
- بر عیب خود بینا باش، و عیب کسان مگوی.
- دین به دنیا مفروش تانباشی از خاطر هافر اموش.
- به طاعت خود مغرور مباش و سخاوت پیشه کن.
- از مردم ابله و نادان بگریز، دوست زیرک و دانا گزین،
- در خانه هر که درایی چشم و زبان نگهدارید.
- جامع و تن تان را پاک نگهدارید.
- سه خدمت است که به بزرگان عیب نیست خدمت پدر و مادر، خدمت استاد و مهمان، خدمت مسافر.

عمودی

- 1- چاشت در پشتو
- 2- نام پهلوان افغانی
- 3- جزیره العرب نام شهر است در ایران
- 3- مرد محترم بلندی
- 4- نشم
- 5- فکر
- 6- پایتخت شهر است در اروپا
- 7- قریب قبول
- 8- نکردن تبیله
- 8- یک در پشتو نام پادشاه ابدالی
- 9- زینه. مغرور

با مبلغ ثروت مندرتین مردان نبلی داسند؟

روند بازسازی و توجه دولت مرکزی در ولایت غور

بعد از توافقات بن و وعده ای میلیارد ها دالر کمک کشورها که به افغانستان خوشبختی های زیادی برای مردم و عامه ملت که از جنگ و کشمکش های چند دهه خسته شده اند بوجود آورده چندان روند بازسازی و سرمایه گذاری در بخش های صنعتی مراسلات، مخابرات چشم گیر و قابل احساس است ولی یک چیز برای هرکس سوال برانگیز است که آیا در بازسازی عدالت رعایت شده یا می شود؟!

ضرورت اولیه مردم غور به خصوص اهالی شهر چغچران اسفالت سرک داخل شهر، برق، آب آشامیدنی که برای هر کدام از موارد فوق الذکر منابع کافی وجود دارد عدم توجه مسولین و مقاماتی عالی رتبه دولتی برای رفع مشکلات اولیه این ملت دور افتاده و دور شده از عرصه سیاست این را نشان می دهد که اگر یک ولایت یک قوم وزیر، والی و حتی معین نداشته باشد نمی تواند از مزایای مساوی بازسازی برخوردار شود چند شبی گذشته از طریق رادیو تلویزیون ملی افغانستان گزارش از جلسه شورای وزیران تهیه کرده بود. که در یک قسمت از این گزارش وزیر فواید عامه به شورای وزیران از آغاز کار اسفالت و پخته سازی سرک در شهر چغچران خبر داد. در حالی که هیچ گونه خبری از ترمیم و یا نوسازی و یا اسفالت در شهر نیست آیا مسولین به سطح وزرا در گزارشات خود به تعدادی پروژها و نمبر گزارش می دهند یا اینکه واقعتاها رادیده و بر اساس آن گزارش را آرایه می دهند؟ نمونه دیگری از بی عدالتی و عدم مساوات در بازسازی به ولایت غور اینست که چندی قبل مقداری یک میلیون الی یکینم میلیون دالر امریکایی برای ولایات که کشت مواد مخدر در آنها تقلیل یافته بود و عده پرداخت آن از طرف وزارت مبارزه بامواد مخدر داده شد که در آن ذکری از ولایت غور بعمل نیامده در حالیکه ولایت غور از جمله ولایات می باشد که در مقایسه به سالهای گذشته تقلیل قابل توجه در کشت زرع و ترافیک مواد مخدر صورت گرفته است خواست ما اینست تادر بازسازی عدالت و مساوات رعایت شود تا باشد مردم از دولت و حکومت خود فاصله نگیرند.

بل گیت:

بل گیت که در مقام ثروت مندترین مرد دنیا قرار گرفت. او بنیان گذار شرکت مایکروسافت است. او شخصی سخی است که بیش از 5 میلیارد دالر را از طریق بنیاد میلندا گیت به کمک های خیریه بمصرف رسانیده است.

مارک کوین:

بلیونر امریکایی کار گشای انترنت و صاحب تیم باسکت بال NBA

لیکاشنگ:

ثروت مند ترین مرد آسیا بلیونر و صاحب کمپنی هایت چی زین و امپو.

لکشمی می تل:

انگلیسی که در هند بدنیا آمده است و بلیونر فولاد است. واز جمله ثروت مند ترین مردان دنیا.

لیکاشنگ

ملک الشعرا

شخصی در مجلس حاضر بود که شاعری چرت و پرت گو مجلس گرم کرده چپ و راست چپ پرت و پلا میگفت :
زمانیکه شاعر از پر نفسی افتاد. شخص سر را در گوش برده و گفت :
بنده را عفو نماید که جناب عالی را نشناختم. شاعریا عصبانیت گفت :
خیلی عجب است آقا که مرا نشناختی ، من ملک الشعرا هستم .
شخص جواب گفت :

از چه موقع ملک الشعرا شدید؟

شاعر گفت هنوز نشدم در آینده نزدیک خواه شد. شخص گفت : در آینده نزدیک مرحوم الشعرا خواهید شد .

غذای هضم شده :

شخصی بیس ملا نصرالدین آمد از ملا پرسان کرد .
گفت : خیلی وقت می شود غذا را هضم کرده نمی توانم .
ملا گفت :

من به شما توسعه می کنم که از این به بعد غذای هضم شده بخورید .

فراخوان

ما هنامه اندیشه جوانان علمی فرهنگی و آموزشی بوده و در تلاش این است که مطالب علمی و فرهنگی و آموزشی را بنشر برساند. از تمام قلم بدستان تقاضا داریم تا با ارسال مطالب علمی و فرهنگی به ما یاری رسانند.
ما هنامه اندیشه جوانان در نشر مطالب دست باز دارد مطالب فرستاده شده نشر می گردد.

مدیر مسول : محمدالله «یعقوبی» و فایق «ابراهیمی»

معاون مدیر مسول: خدایرحم «فضلی»

سردبیر: جاوید «یاری»

معاون سردبیر: نادر «رحیمی»

گزارش گران : احمد «پوپل» سلطان «شمیم» و عبیدالله

دیزاینر و کمپیوتر: میرویس «خادم»

تحت نظر: هیئت تحریر (متعلمین)

ادرس : شهر چغچران

تلیفونهای تماس : 0797403750 و 0797068473

ایمیل ادرس : andishjawan_2008@yahoo.com